

Clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare

Cuprins

Preambul	3
Abrevieri	4
Art. 1 Obiect și domeniu de aplicare	5
Art. 2 Definiții și interpretări	5
Art. 3 Dispoziții generale	9
Art. 4 Calificarea furnizorilor de servicii de echilibrare	10
Art. 5 Cerințele privind datele și informațiile transmise de către solicitantul pentru calificare ca FSE și de către FSE în timpul funcționării pieței de echilibrare.....	12
5.1. Cerințele privind datele și informațiile transmise de către solicitantul pentru calificare ca FSE, în timpul procesului de calificare prealabilă	12
5.2. Cerințele privind datele și informațiile transmise de către solicitantul pentru calificare ca FSE, în timpul procesului de înregistrare pe piața de echilibrare.....	13
5.3 Cerințele privind datele și informațiile transmise de către FSE în timpul funcționării pieței de echilibrare.....	15
5.3.1. Transmiterea declarațiilor de disponibilitate	15
5.3.2. Formatul și conținutul declarațiilor de disponibilitate	15
5.3.3. Verificarea și acceptarea declarațiilor de disponibilitate.....	15
5.3.4. Modificarea declarației de disponibilitate în timpul zilei de livrare.....	16
Art. 6 Achiziția energiei de echilibrare	16
6.1. Ofertarea pe piața de echilibrare	16
6.2. Reguli de selectare a ofertelor pe piața de echilibrare	19
6.3. Tranzacții angajate pe piața de echilibrare	20
6.4. Norme privind decontarea FSE.....	22
6.5. Determinarea energiei de echilibrare nelivrate și a penalității corespunzătoare	27
6.6. Facturarea obligațiilor pe PE	29
6.7. Determinarea dezechilibrelor de la notificare și a penalizărilor corespunzătoare	29
6.8. Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE.....	32
6.9. Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară ..	34
6.10. Fișe de decontare și conturi bancare	36
6.11. Garanții de plată a obligațiilor pe piața de echilibrare.....	37
Art. 7 Agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice	38
Art. 8 Normele, cerințele și calendarele pentru achiziția și transferul de capacitate pentru echilibrare.....	39
8.1. Achiziția capacității pentru echilibrare.....	39
8.2. Transferul capacității pentru echilibrare.....	41
Art.9 Calendar de implementare.....	43

**Operatorul de transport și de sistem (OTS) din Romania, CNTEE Transelectrica S.A,
având în vedere următorul:**

Preambul

Prezentul document reprezintă propunerea Operatorului de Transport și de Sistem privind Clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare în conformitate cu prevederile art. 18 din Regulamentul (UE) 2017/2195 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică (numit în continuare Regulamentul (UE) 2195/2017).

- 1) Prezenta propunere ia în considerare principiile și obiectivele generale stabilite prin art. 3 din Regulamentul (UE) 2195/2017 și contribuie la:
 - a) asigurarea nediscriminării și transparenței pe piețele de echilibrare în temeiul art. 3 (1) (a), (2) (a) și (b) din Regulamentul (UE) 2195/2017, deoarece aceleași clauze și condiții se vor aplica tuturor furnizorilor de servicii de echilibrare într-un mod nediscriminatoriu. Toți furnizorii de servicii de echilibrare vor avea acces la informații cu privire la volumele tranzacționate, în același timp și într-un mod transparent.
 - b) sporirea eficienței echilibrării, precum și a eficienței piețelor de echilibrare europene și naționale în temeiul art. 3 (1) (b) și (2) (c) din Regulamentul (UE) 2195/2017 prin minimizarea costurilor energiei de reglaj activate în Europa și în piața de echilibrare națională, cu efecte pozitive în sporirea bunăstării sociale.
 - c) integrarea pieței de echilibrare națională în temeiul art. 3 (1) (c) din Regulamentul (UE) 2195/2017 prin participarea Operatorului de Transport și de Sistem în platformele de echilibrare europene cu ofertele de energie de echilibrare din produse standard
 - d) participarea la siguranța în funcționare în temeiul art. 3 (1) (c) și (2) (d), (f) din Regulamentul (UE) 2195/2017 deoarece principiile de optimizare în platformele de echilibrare europene reduc cantitățile de energie de reglaj activate ca urmare a compensării necesarului de energie de echilibrare, optimizând în același timp și utilizarea interconexiunilor, maximizând astfel bunăstarea socială generală.

- e) asigurarea că dezvoltarea piețelor de electricitate pe termen lung, pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice nu este compromisă, respectând astfel condiția prevăzută la art. 3 (2) (e) din Regulamentul (UE) 2195/2017.
 - f) respectarea standardelor convenite la nivel european, condiție prevăzută la articolul 3 (2) (h) din Regulamentul (UE) 2195/2017, întrucât propunerea se bazează pe standarde europene convenite, care sunt deja în vigoare.
- 2) Normele și procedurile elaborate de Operatorul de Transport și de Sistem prevăzute în Clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare se supun consultării publice. Operatorul de Transport și de Sistem informează despre acestea furnizorii de servicii de echilibrare, într-un mod transparent pe pagina de internet a acestuia.

PREZINTĂ URMĂTOAREA PROPUNERE SPRE APROBAREA AUTORITĂȚII NATIONALE DE REGLEMENTARE

Abrevieri

Abrevierile utilizate în cadrul prezentului document au următoarele semnificații

- a) ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) ENTSO-E – Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru electricitate;
- c) UE – Uniunea Europeană;
- d) SEN – sistemul electroenergetic național;
- e) OR – operator de rețea;
- f) OTS – operatorul de transport și de sistem;
- g) OD – operatorul de distribuție;
- h) Codul RET – Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport
- i) ID – interval de dispecerizare;
- j) PE – piața de echilibrare;
- k) PI – piața intrazilnică;
- l) PRE – parte responsabilă cu echilibrarea;
- m) FSE – furnizor de servicii de echilibrare;
- n) RSF – rezerve pentru stabilizarea frecvenței;
- o) RRF – rezerve pentru restabilirea frecvenței;
- p) aRRF – rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod automat;
- q) mRRF – rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod manual;

- r) RI – rezerve de înlocuire;
- s) UFR – unitate de furnizare a rezervelor;
- t) GFR – grup de furnizare a rezervelor;
- u) DD – declarație de disponibilitate.

Art. 1 Obiect și domeniu de aplicare

Prezentele clauze și condiții sunt aplicabile OTS și FSE în scopul:

1. asigurării funcționării eficiente a pieței serviciilor pentru echilibrare, creșterea eficienței echilibrării prin folosirea platformelor comune a piețelor de echilibrare europene;
2. integrării piețelor de echilibrare și promovării posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare;
3. operării și dezvoltării eficiente, pe termen lung, a sistemului de transport al energiei electrice;
4. asigurării faptului că achiziția de servicii de echilibrare este echitabilă, obiectivă, transparentă și bazată pe piață, evită bariere nejustificate în calea intrării pe piață a noilor operatori și promovează lichiditatea pieței de echilibrare, prevenind în același timp distorsiunile nejustificate din cadrul pieței interne a energiei electrice;
5. facilitării participării la echilibrarea sistemului a locurilor de consum, inclusiv a instalațiilor de agregare și de stocare a energiei, garantând totodată că acestea concurează cu alte servicii de echilibrare în condiții de concurență echitabile și dacă este necesar, acționează independent atunci când deservește un singur loc de consum;
6. facilitării includerii în piața de energie a surselor de energie regenerabilă și sprijinirii realizării obiectivelor Uniunii Europene privind dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile.

Art. 2 Definiții și interpretări

Se definesc următoarele:

1. „echilibrare” înseamnă toate acțiunile și procesele, din toate intervalele de timp, prin care OTS asigură, într-un mod continuu, menținerea frecvenței sistemului într-un domeniu de stabilitate predefinit, astfel cum este stabilit la articolul 127 din Regulamentul (UE) 2017/1485, și conformitatea cu cantitatea de rezerve necesară în ceea ce privește calitatea cerută, astfel cum se prevede în partea IV titlurile V, VI și VII din Regulamentul (UE) 2017/1485;
2. „model de autodispecerizare” înseamnă un model de programare și de dispecerizare prin care programele de producere și programele de consum, precum și dispecerizarea

instalațiilor de producere a energiei electrice și a locurilor de consum sunt determinate de agenții de programare ai instalațiilor respective;

3. „piață de echilibrare” înseamnă ansamblul dispozițiilor instituționale, comerciale și operaționale care stabilesc gestionarea bazată pe reguli a echilibrării;
4. „servicii de echilibrare” înseamnă energia de echilibrare sau capacitatea pentru echilibrare sau ambele;
5. „rezerve pentru stabilizarea frecvenței” înseamnă rezervele de putere activă disponibile pentru stabilizarea frecvenței sistemului după producerea unui dezechilibru;
6. „rezerve pentru restabilirea frecvenței” înseamnă rezervele de putere activă disponibile pentru a readuce frecvența la valoarea ei nominală și, în cazul unei zone sincrone formate din mai mult de o zonă RFP, pentru a restabili echilibrul de putere la valoarea programată;
7. În funcție de modul de activare aceste rezerve pot fi:
 - a) „rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod automat”;
 - b) „rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod manual”;
8. „rezerve de înlocuire” înseamnă rezervele de putere activă disponibile pentru restabilirea sau susținerea nivelului necesar al rezervelor pentru restabilirea frecvenței, pentru a se pregăti preluarea dezechilibrelor următoare ale sistemului;
9. „unitate consumatoare” înseamnă un ansamblu de instalații electrice aparținând unui loc/nod de consum, care conține echipamente ce pot fi comandate în mod activ de un gestionar de loc de consum sau de un operator de sistem de distribuție închis fie individual, fie în comun, ca parte a agregării prin intermediul unui terț; un grup energetic care poate funcționa în regim de pompare este considerat o unitate consumatoare;
10. „loc de consum și de producere” înseamnă incinta sau zona în care se consumă și se produce energie electrică, printr-o singură instalație de utilizare, energia electrică fiind absorbită și evacuată în rețeaua de interes public prin una sau mai multe instalații de racordare;
11. „unitate de furnizare a rezervelor” înseamnă o singură unitate generatoare, unitate consumatoare aparținând unui loc de consum sau unui loc de consum și de producere și/sau unitate de stocare a energiei sau o agregare a acestora, racordată la un punct de racordare comun, care îndeplinește cerințele pentru furnizarea de RSF, RRF sau RI;
12. „grup de furnizare a rezervelor” înseamnă o agregare de unități generatoare, unități consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unități de stocare a energiei și/sau de unități de furnizare a rezervelor racordate la mai mult de un punct de racordare, care îndeplinesc cerințele pentru furnizarea de RSF, RRF sau RI;

13. „furnizor de servicii de echilibrare” înseamnă un participant la piață cu unități de furnizare a rezervelor sau cu grupuri de furnizare a rezervelor, capabil să furnizeze servicii de echilibrare OTS;
14. „responsabilitatea echilibrării” înseamnă responsabilitatea fiecărui participant la piața de echilibrare față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;
15. „parte responsabilă cu echilibrarea” înseamnă un participant la piața de echilibrare sau reprezentantul desemnat al acestuia, care va fi responsabil cu dezechilibrele sale;
16. „OTS conector” înseamnă operatorul de transport și de sistem care operează zona de programare în care FSE și PRE trebuie să respecte clauzele și condițiile legate de echilibrare;
17. „energie de echilibrare” înseamnă energia care este utilizată de către OTS pentru a realiza echilibrarea și care este furnizată de un FSE;
18. „capacitate pentru echilibrare” înseamnă un volum de capacitate în rezervă pe care un FSE a convenit să îl păstreze și în privința căruia FSE a convenit să prezinte OTS, pe durata contractului, oferte pentru o cantitate corespunzătoare de energie de echilibrare;
19. „transfer de capacitate pentru echilibrare” înseamnă un transfer de capacitate pentru echilibrare de la FSE-ul contractat inițial către un alt FSE;
20. „produs standard” înseamnă un produs de echilibrare armonizat, definit de către toți OTS pentru schimbul de energie de echilibrare;
21. „produs specific” înseamnă un produs standard tranzacționat pe piața de echilibrare națională sau un produs cu parametri diferiți de un produs standard;
22. „oferta de energie de echilibrare” înseamnă angajamentul ferm transmis de un FSE pentru furnizarea creșterii de putere/reducere de putere, în condițiile acceptării de către OTS a prețului solicitat în ordinea de merit comună/ordinea de merit locală;
23. „ofertarea pe UFR/GFR” înseamnă ca ofertele de energie de echilibrare sunt transmise de către FSE pentru fiecare UFR/GFR;
24. „ordine de merit” înseamnă ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele de energie de echilibrare validate, stabilită și utilizată de OTS-ul conector, pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare;
25. „ordine de merit comună” înseamnă ordinea de merit formată din ofertele transmise de OTS-urile conectoare în platformele informatice dedicate piețelor Europene de echilibrare;

26. „oră de închidere a porții pentru energia de echilibrare” înseamnă momentul în care nu mai este permisă transmiterea sau actualizarea unei oferte de energie de echilibrare de către un FSE, pentru un produs standard;
27. „oră de închidere a porții pentru transmiterea de oferte de energie de către OTS” înseamnă ultimul moment în care un OTS conector poate transmite în platformele piețelor Europene, ofertele de energie de echilibrare primite de la un FSE;
28. „producție netă” înseamnă energia electrică care este livrată de o unitate de producție în rețelele electrice de transport sau distribuție ale SEN;
29. „punct de racordare” înseamnă punctul fizic în care un utilizator este racordat la SEN sau în care s-a convenit formal delimitarea sa, printr-un punct de măsurare;
30. „reglaj necesar” înseamnă volumul de energie de echilibrare de care OTS are nevoie pentru a asigura echilibrul SEN într-un interval de decontare dat;
31. „regulator central” înseamnă echipament destinat reglării automate a frecvenței în SEN prin generarea, ca mărime de execuție, a semnalelor de repartiție pe centralele/grupurile reglante selectate, a variației de putere activă necesară;
32. „restricție de rețea” - sinonim cu termenul de congestie;
33. „consum net” înseamnă energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN;
34. „convenție de participare la PE” înseamnă o convenție standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în care sunt prevăzute drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și un FSE conform prevederilor prezentului document;
35. „interval de decontare” înseamnă un interval de timp de 15 min. care corespunde cu un interval de dispecerizare.
36. „luna de livrare” înseamnă luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare
37. „marca de timp” înseamnă informația în formă electronică atașată în mod unic unei oferte, care certifică faptul că aceasta a fost primită de către OTS la un moment de timp bine determinat;
38. „tranzacție” înseamnă o convenție încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, în concordanță cu prezentul document;
39. „notă de informare pentru decontarea lunară” înseamnă notă de informare întocmită de OTS, în care sunt prezentate toate obligațiile de plată, respectiv drepturile de încasare

ce trebuie plătite, respectiv încasate prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare FSE

40. „notă lunară de regularizare pe PE” înseamnă notă de regularizare lunară întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, care sintetizează tranzacțiile angajate și tranzacțiile definitive de energie de echilibrare ale FSE pe PE în fiecare lună calendaristică și respectiv dezechilibrele de la notificare corespunzătoare fiecărei UFR/GFR.
41. „bancă de decontare” înseamnă bancă la care un FSE/OTS și-a deschis contul din/în care se achită obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de OTS;
42. „cod de identificare pe PE” înseamnă cod alfanumeric alocat fiecărui FSE de către OTS;
43. „fișă de decontare pentru echilibrare” înseamnă situația întocmită și actualizată de OTS pentru fiecare FSE, pentru urmărirea drepturilor de încasare/obligațiilor de plată și a încasărilor/plăților corespunzătoare acestora, aferente tranzacțiilor definitive încheiate pe PE;
44. „fișă de decontare a penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare” înseamnă situația întocmită și actualizată de OTS pentru fiecare FSE, pentru urmărirea obligațiilor de plată ale acestuia și a încasărilor corespunzătoare, aferente penalităților aplicate pentru livrarea incompletă a energiei electrice angajate pe PE;
45. „cont de echilibrare” înseamnă cont bancar deschis de un FSE/OTS la o bancă de decontare în scopul utilizării sale exclusive pentru plățile și încasările corespunzătoare tranzacțiilor încheiate pe PE, penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare.

Art. 3 Dispoziții generale

1. Prezenta document are drept scop stabilirea regulilor pentru procurarea și utilizarea capacității de echilibrare și a energiei electrice necesare pentru echilibrarea SEN în timp real în ordinea de prioritate economică, pe principii de eficiență economică, prin mecanisme concurențiale, transparente, publice și nediscriminatorii, precum și pentru realizarea decontării și efectuarea plăților pentru tranzacțiile corespunzătoare.
2. OTS aplică modelul de autodispecerizare pentru a determina programele de producere și de consum.
3. FSE calificați participă la piața de echilibrare.

4. OTS acordă FSE calificați dreptul de a transmite oferte de capacitate pentru echilibrare și/sau oferte de energie de echilibrare numai după semnarea Convenției cadru pentru furnizarea serviciilor de echilibrare.
5. Tranzacțiile încheiate pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza serviciul corespunzător unui anumit tip de produs către OTS, în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de OTS. Tranzacțiile sunt specifice unui anumit ID.
6. Energia de echilibrare poate fi folosită pentru:
 - a) creșterea de putere, care poate fi furnizată prin creșterea producției unei UFR/GFR sau prin reducerea consumului unei UFR/GFR;
 - b) reducerea de putere, care poate fi furnizată prin reducerea producției unei UFR/GFR sau creșterea consumului unei UFR/GFR.
7. Energia de echilibrare tranzacționată pe PE se livrează fizic în ziua de livrare:
 - a) în punctele de racordare unde o/un UFR sau GFR, sunt racordate la SEN;
 - b) în momentele pentru care au fost emise dispozițiile de dispecer de către OTS, acestea trebuind să fie situate în ID specificat în oferta acceptată.
8. OTS monitorizează îndeplinirea de către FSE a cerințelor stabilite în prezentele clauze și condiții în materie de echilibrare, în cadrul zonei sale de programare.

Art. 4 Calificarea furnizorilor de servicii de echilibrare

1. Proprietarii locurilor de consum, părți terțe (agregatori), proprietarii instalațiilor de producere a energiei electrice din surse de energie convențională și regenerabilă, precum și proprietarii unităților de stocare a energiei pot să devină FSE.
2. Un FSE trebuie să se califice pentru transmiterea de oferte de energie de echilibrare sau de capacitate pentru echilibrare care sunt activate sau achiziționate de către un OTS, în conformitate Conform cu prevederile art. 16(1) din Regulamentul (UE) 2195/2017.
3. Caracteristicile tehnice ale ofertei de produs standard sunt stabilite de comun acord de către toți OTS participanți la piețele europene de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare, respectiv aprobate de autoritățile naționale în conformitate cu art. 25 din Regulamentul 2195/2017. Caracteristicile tehnice ale ofertei de produs specific sunt stabilite de către fiecare OTS în conformitate cu art. 26 din Regulamentul 2195/2017.
4. Normele pe baza cărora se desfășoară procesul de calificare prealabilă al FSE sunt:

- a) Norma Tehnică privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru grupurile generatoare sincrone – aprobată prin Ordin al președintelui ANRE nr. 72/2017, cu modificările și completările ulterioare;
 - b) Norma Tehnică privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru modulele generatoare, centralele formate din module generatoare și centrale formate din module generatoare offshore (situate în larg) – aprobată prin Ordin al președintelui ANRE nr. 208/2018;
 - c) Procedura operațională de notificare pentru racordare a unităților generatoare și de verificare a conformității unităților generatoare cu cerințele tehnice privind racordarea unităților generatoare la rețelele electrice de interes public - aprobată prin Ordin al președintelui ANRE nr. 51/2019;
5. Fiecare UFR/GFR trebuie să obțină calificare prealabilă pentru cel puțin 1 produs standard sau 1 produs specific.
6. Produsele standard și specifice sunt următoarele:

Produse standard	Produse specifice
<ul style="list-style-type: none"> • Produs RI • Produs mRRF • Produs aRRF 	<ul style="list-style-type: none"> • Orice produs standard care nu poate fi tranzacționat pe platformele informatice ale PE Europene, pe o perioadă limitată de timp • O componentă specifică pentru rezerva aRRF – produs cu timp de variație a sarcinii de 15 minute • Pornirea pe PE a unui UFR sau GFR cu perioada de pornire mai mare de 30 minute și mai mică de 1 oră

7. Îndeplinirea condițiilor de livrare a produselor standard și a celor specifice bazate pe caracteristicile tehnice ale ofertei de produs, se certifică în cadrul procesului de calificare prealabilă, astfel:
- a) UFR cu puterea instalată mai mare sau egală de 1.5 MW pentru produsele RI, mFRR și produsele specifice;
 - b) UFR cu puterea instalată mai mare sau egală de 5 MW pentru produsul aFRR;
 - c) GFR cu puterea instalată mai mare sau egală de 5 MW pentru pentru orice tip de produs standard sau specific;
 - d) Rezerva minimă pentru care se primește calificare prealabilă pentru a fi ofertată pe PE este de 1 MW pentru orice tip de produs standard sau specific.

8. Finalizarea cu succes a calificării prealabile, asigurată de OTS conector și prelucrată în conformitate cu articolele 159 și 162 din Regulamentul (UE) 2017/1485, este condiția principală pentru a deveni FSE în conformitate cu art. 16 din Regulamentul (UE) 2195/2017.
9. OTS elaborează „Procedura operațională pentru calificarea furnizorilor de servicii de sistem”, procedură care vor fi supusă unui proces de consultare publică. Ulterior avizării de către ANRE, OTS conector publică această procedură pe paginile proprii de internet
10. După încheierea procesului de calificare prealabilă, proprietarul UFR/GFR primește calitatea de FSE după ce urmează procesul de înregistrare în piața de echilibrare.
11. Procesul de înregistrare cuprinde și înregistrarea FSE-ului ca PRE, în conformitate cu art.10 din documentul „Clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea”.
12. FSE are dreptul să activeze ca propriu PRE sau să delege responsabilitatea către un alt PRE, în conformitate cu art.12 din documentul „Clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea”.
13. Odată cu stabilirea PRE din care face parte FSE, ofertele de energie de echilibrare ale acestuia se atribuie respectivei PRE, prin introducerea în formulele de măsură ale respectivei PRE a tuturor punctelor de măsurare ale UFR/GFR pe care respectivul FSE le deține.
14. Calificarea unui FSE se finalizează cu semnarea Convenției de participare la piața de echilibrare, după încheierea procesului de înregistrare ca FSE în Piața de Echilibrare.

Art. 5 Cerințele privind datele și informațiile transmise de către solicitantul pentru calificare ca FSE și de către FSE în timpul funcționării pieței de echilibrare

5.1. Cerințele privind datele și informațiile transmise de către solicitantul pentru calificare ca FSE, în timpul procesului de calificare prealabilă

1. Solicitantul – gestionarul unității de furnizare a rezervelor sau grupului de furnizare a rezervelor sau un terț desemnat de către gestionar are următoarele responsabilități:
 - a) să depună la OTS documentația în vederea calificării ca FSE descrisă la art. 12. literele a) ÷ i) din Procedura operațională pentru calificarea furnizorilor de servicii de sistem elaborată de OTS în conformitate cu prevederile Regulamentului 1485/2017;
 - b) să transmită informațiile suplimentare solicitate de OTS, în termen de maxim 4 săptămâni. În cazul în care solicitantul nu furnizează informațiile solicitate în

termenul menționat, OTS consideră că cererea a fost retrasă. (art. 155 (3), art. 159 (3), art. 162 (3) din Regulamentul 1485/2017);

- c) să notifice OTS calendarul și tipul testelor pe care le va efectua pentru verificarea conformității cu cerințele de calificare prealabilă specifice tipului de rezervă care va fi asigurată de unitatea generatoare, unitatea consumatoare aparținând unui loc de consum sau unui loc de consum și de producere și/sau unitatea de stocare a energiei, înainte de începerea acestora;
- d) să efectueze, prin intermediul Operatorilor economici care dețin atestat de tip A3, emis de ANRE, testele de verificare a performanțelor din punctul de vedere al conformității cu cerințele tehnice aplicabile în vigoare, în conformitate cu procedurile de verificare elaborate de OTS;
- e) să depună rezultatele testelor preliminare la OTS;
- f) să convină cu OTS o perioadă pentru efectuarea testelor finale de verificare, teste la care participă și un reprezentant al OTS;

5.2. Cerințele privind datele și informațiile transmise de către solicitantul pentru calificare ca FSE, în timpul procesului de înregistrare pe piața de echilibrare

1. În timpul procesului de înregistrare solicitantul pentru calificare ca FSE trebuie să transmită datele tehnice ale UFR/GFR care au primit calificare prealabilă, datele comerciale, financiare și de contact ale solicitantului.
2. Având în vedere rolul și responsabilitatea unui FSE de a transmite OTS-ului conector ofertele sale de capacitate pentru echilibrare, ofertele de energie de echilibrare și alte date prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare, acesta trebuie să transmită în timpul procesului de înregistrare o listă cu persoanele responsabile de transmitere date și datele de contact oficiale stabilite de FSE.
3. Solicitanții pentru înregistrarea ca FSE fac o cerere scrisă către OTS. Cererea include un formular completat corespunzător, este însoțită de toată documentația suport relevantă și trebuie să fie semnată de un reprezentant autorizat al FSE.
4. Conținutul și formatul formularului care se completează de părți, precum și procedura de transmitere, verificare, acceptare sau respingere a acestora sunt elaborate de OTS și publicate pe pagina proprie de internet.
5. Fiecare FSE trebuie să transmită către OTS toate documentele necesare pentru înregistrarea ca PRE și documentul dedicat delegării de responsabilitate față de un alt PRE, în cazul în care FSE alege acest lucru.

6. Formulele de măsurare pentru un FSE sunt întocmite de PRE și puse la dispoziția OTS-ului conector, conform documentul „Clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea” și a Convenției de măsurare-agregare a Valorilor Măsurate Aprobate semnate de PRE cu OTS-ul conector.
7. OTS stabilește, în urma unui proces de consultare publică, conținutul cadru al convenției de participare la PE, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OTS și ale fiecărui FSE. După avizarea de către ANRE, conținutul cadru al convenției de participare la PE este publicat de OTS pe pagina proprie de internet.
8. Un FSE se poate retrage din proprie inițiativă de la PE, printr-o înștiințare scrisă, semnată de un reprezentant autorizat al FSE, numai în cazul în care respectiva parte nu mai exploatează nicio/un UFR/GFR. Această înștiințare trebuie transmisă cu cel puțin o lună înaintea datei la care înregistrarea FSE trebuie să fie anulată.
9. După primirea unei astfel de înștiințări, OTS informează imediat ANRE.
10. OTS poate revoca înregistrarea unui FSE în oricare din următoarele cazuri:
 - a. dacă FSE nu mai îndeplinește la un moment dat una sau mai multe din condițiile necesare pentru înregistrarea ca FSE;
 - b. dacă FSE nu respectă prevederile convenției de participare la PE;
 - c. dacă FSE este găsit în mod repetat vinovat de nerespectarea regulilor aplicabile pentru PE, inclusiv a celor de decontare.
11. Dacă un FSE se retrage de pe PE conform art. 5.2 (8) - sau dacă înregistrarea unui FSE este revocată de OTS conform prevederilor art. 5.2 (10):
 - a. FSE efectuează toate plățile datorate OTS în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea pe PE;
 - b. OTS efectuează toate plățile către FSE datorate pentru perioada anterioară retragerii/revocării FSE;
 - c. după efectuarea tuturor plăților datorate de respectivul FSE, OTS anulează înregistrarea acestuia în registrul PE, informând FSE respectiv ANRE în legătură cu această anulare.
12. FSE care au fost acceptați de OTS sunt înregistrați în registrul PE, care este întocmit și actualizat de către OTS.
13. Informațiile cuprinse în registrul PE sunt puse de către OTS la dispoziția ANRE.

5.3 Cerințele privind datele și informațiile transmise de către FSE în timpul funcționării pieței de echilibrare

5.3.1. Transmiterea declarațiilor de disponibilitate

1. FSE care au în exploatare UFR/GFR sau PRE-ul din care aceștia fac parte, dacă a fost mandatată în acest sens de către FSE și are acordul OTS, trebuie să transmită la OTS declarații de disponibilitate pentru acestea.
2. Declarația de disponibilitate pentru o UFR/GFR în ziua D trebuie să fie transmisă la OTS cel mai devreme cu 10 de zile înainte de ziua D și cel mai târziu până la ora 16,30 a zilei D-1 și poate fi actualizată în orice moment anterior ID afectat; actualizarea în timpul zilei de livrare se poate face doar cu aprobarea dispecerului de serviciu Dispecerul Energetic Central.

5.3.2. Formatul și conținutul declarațiilor de disponibilitate

1. Declarația de disponibilitate conține cel puțin următoarele informații:
 - a) puterea disponibilă orară a fiecărei unități de producție dispecerizabile, separat pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare;
 - b) consumul minim și maxim orar al fiecărei unități de consum dispecerizabile, separat pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare;
 - c) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile de disponibilitate ale fiecărui grup dispecerizabil/consumator dispecerizabil, ca urmare a: oricărei opriri accidentale sau opriri planificate pentru mentenanță, redării în exploatare înainte de termenul aprobat, programului de funcționare convenit cu Administrația Națională Apele Române etc.;
 - d) UFR/GFR care produc energie electrică din energie eoliană, respectiv UFR/GFR care produc energie electrică din energie solară sunt exceptate de la furnizarea motivațiilor prevăzute la alin. (1) lit. c) în cazul modificării declarațiilor lor de disponibilitate.

5.3.3. Verificarea și acceptarea declarațiilor de disponibilitate

1. Verificarea formei și conținutului DD se face automat de către sistemul pieței de echilibrare, iar confirmarea este transmisă emitentului de către OTS într-un format standard, pe aceeași cale prin care a fost recepționată.
2. Dacă DD pentru o UFR/GFR într-un ID indică o capacitate mai mică decât puterea maximă a unității de producție dispecerizabile, respectiv decât diferența dintre

consumul maxim și cel minim al consumatorului dispecerizabil, prevăzute ca date de configurație în sistemul PE, atunci OTS verifică existența cererii aprobate de dispecer, conform Art. 5.3.2. (1) (c). Dacă aceasta nu există, OTS refuză DD pentru UFR/GFR respectivă, iar emitentul este informat prin intermediul sistemului PE. Procesul se reia până la validarea DD de către OTS.

3. Dacă până la ora 16,30 în ziua D-1 DD pentru ziua D a unei UFR/GFR nu este validată de OTS, atunci sistemul PE creează automat, pentru ziua D, o DD egală cu disponibilitatea maximă a UFR/GFR respective. Același lucru se realizează dacă nu există nicio DD în sistemul PE pentru UFR/GFR respectivă, pentru ziua D, până la ora 16,30 a zilei D-1.
4. DD sunt accesibile pentru vizualizare, prin intermediul sistemului PE, FSE-ului respectiv și PRE-ului din care face parte.
5. DD realizate automat conform prevederilor Art. 5.3.3. (3) sunt transmise de OTS către FSE-ul respectiv, imediat ce sistemul PE a creat respectivele DD.

5.3.4. Modificarea declarației de disponibilitate în timpul zilei de livrare

1. FSE este responsabil de informarea OTS-ului despre modificarea rezervelor de echilibrare pentru fiecare ID al zilei de livrare.
2. FSE poate modifica o DD, oricând în ziua de livrare, pentru ID urmatore celui în care se operează modificarea, în sensul creșterii sau scaderii, cu respectarea prevederilor din Art. 5.3.2. (1) (c) și (d).

Art. 6 Achiziția energiei de echilibrare

6.1. Ofertarea pe piața de echilibrare

1. Conform Art. 16 (4) din Regulamentul (UE) 2195/2017, după încheierea procesului de calificare, orice FSE are responsabilitatea de a transmite către OTS conector, ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare produselor standard și specifice, astfel:
 - a) FSE este obligat să transmită ofertele de energie aferente capacității de echilibrare contractată cu OTS conector conform cu Art. 8;
 - b) orice FSE are dreptul de a transmite la OTS conector ofertele de energie aferente capacității de echilibrare care nu este contractată cu OTS;

- c) În orice situație în care OTS conector identifică necesitatea unor oferte de energie de echilibrare suplimentare, pentru un anumit ID, acesta transmite o solicitare către FSE de a oferi energia aferentă capacității de echilibrare neutilizată sau din alte resurse de echilibrare neofertate. În aceste cazuri, FSE sunt obligați să oferteze pe piața de echilibrare toată energia de echilibrare rămasă disponibilă, pe fiecare sens, după tranzacțiile de pe piețele anterioare pieței de echilibrare.
2. Prețul ofertelor de energie de echilibrare din produse standard și specifice nu este predeterminat în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare.
 3. FSE pot transmite oferte de preț pe UFR/GFR în următoarele condiții:
 - a) pentru fiecare tip de produs (RI, mRRF, aRRF și produs(e) specific(e)):
 - 1) oferte pentru creștere de putere;
 - 2) oferte pentru reducere de putere;
 - b) înainte de ID pentru care se face ofertarea, între ora de închidere a pieței pentru ziua următoare și ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare corespunzătoare fiecărui tip de produs standard sau specific.
 4. Ofertele pot fi oricând modificate sau anulate înainte de închiderea porții pentru energia de echilibrare. Orice modificare stabilește o nouă ofertă de energie de echilibrare, anulând automat oferta care a fost validată anterior pentru același ID.
 5. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, nu mai este permisă actualizarea ofertelor de energie de echilibrare.
 6. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, FSE raportează, fără întârzieri nejustificate către OTS conector, ofertele de energie de echilibrare devenite indisponibile datorită eventualelor volume indisponibile, în conformitate cu articolul 158 (4) (b) și cu articolul 161 (4) (b) din Regulamentul (UE) 1485/2017.
 7. Ofertele de energie de echilibrare sunt transmise în format electronic, prin mijloacele de comunicație prevăzute de OTS conector.
 8. Oferta de energie de echilibrare se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul PE. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.
 9. Imediat ce o nouă ofertă zilnică a intrat în sistemul PE, OTS conector confirmă respectivului FSE primirea acesteia. Această confirmare conține numărul de înregistrare și ora la care această ofertă zilnică a intrat în sistemul PE.
 10. Dacă un FSE nu primește de la OTS, într-un interval de 5 (cinci) minute de la transmiterea unei noi oferte de energie de echilibrare, confirmarea de primire a respectivei oferte, FSE trebuie să contacteze imediat OTS.

11. OTS elaborează și publică procedura privind conținutul și formatul cadru al ofertelor pentru energie de echilibrare pentru produsele standard și specifice și modul de transmitere a ofertelor/raportarea volumelor indisponibile, inclusiv a:
 - a) condițiilor de atribuire a fiecărei oferte de energie de echilibrare de la un FSE către o PRE;
 - b) definirii unei locații pentru fiecare produs standard și pentru fiecare produs specific ținând seama de condițiile de agregare a locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice.
12. Prețurile ofertelor de energie de echilibrare pot fi numere pozitive, zero sau negative, cu două zecimale și sunt exprimate în EUR/MW.
13. Scala de preț pentru ofertele de energie de echilibrare are ca limite un preț minim și un preț maxim între care trebuie să se încadreze prețul oricărei perechi preț-cantitate dintr-o ofertă. Aceste limite pot fi modificate de către ANRE urmând să fie ridicate complet începând cu data de 31.12.2021.
14. Limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe PE este de -200 Euro/MW, pentru toate categoriile de UFR/GFR.
15. Prețurile din ofertele zilnice pe PE se corelează cu PIP al PZU astfel: limita maximă de preț a ofertei preț-cantitate pe PE, pentru un ID se calculează ca sumă dintre PIP pentru același ID și valoarea de 200 Euro/MW; în intervalele orare în care PIP are valoare negativă, pentru determinarea limitei de mai sus, acesta se consideră zero.
16. OTS elaborează procedura de validare a ofertelor de energie de echilibrare și o publică pe pagina proprie de internet.
17. Imediat după ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, OTS conector verifică toate ofertele de energie de echilibrare intrate în sistemul PE.
18. OTS verifică, pentru fiecare FSE, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - i) în cazul unei oferte pe UFR/GFR cantitatea ofertată pentru un anumit produs nu trebuie să depășească valoarea pentru care UFR/GFR a fost calificată;
 - ii) limitele de prețuri de stabilite în art. 6.1. (13) și (14) sunt respectate.
19. În situația unor restricții interne de sistem sau a altor condiții care ar pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, OTS marchează ca indisponibile anumite oferte de energie de echilibrare care nu vor putea fi tranzacționate pe piețele europene și care sunt accesibile în ordinea de merit a produselor specifice.
20. OTS conector tratează nediscriminatoriu toate ofertele de energie de echilibrare primite. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, toate ofertele de energie de echilibrare din *produse standard* sunt transmise de către OTS conector către

platformele europene constituite în conformitate cu articolele 19, 20 și 21 din Regulamentul (UE) 2195/2017, în vederea optimizării activării ofertelor de energie de echilibrare în liste cu ordine de merit comune la nivel european.

21. Ofertele de energie de echilibrare din *produse specifice* pot fi activate numai de către OTS conector în ordinea de merit la nivel local.
22. Orice activare parțială sau totală a unei oferte de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune la nivel european/locale constituie o tranzacție/contract între respectivul FSE și OTS conector.

6.2. Reguli de selectare a ofertelor pe piața de echilibrare

1. Selectarea ofertelor pe piața de echilibrare pentru orice tip de produs se face în ordine de preț, folosind ordine de merit pentru fiecare produs și pentru fiecare sens, astfel:
 - Ordine de merit la creștere: se ordonează ofertele în sens crescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mic preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitată de OTS/OTS-uri
 - Ordine de merit la scădere: se ordonează ofertele în sens descrescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mare preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitată de OTS/OTS-uri.
2. Selectarea produselor standard (RI, mRRF, aRRF) se face în ordine de merit comune la nivel European, pe fiecare tip de produs. Funcția de optimizare a fiecărei platforme Europene pentru tranzacționarea produselor standard de energie de echilibrare, face selecțiile în funcție de prețuri și de capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune.
3. Până la punerea în funcțiune a platformelor Europene sau în cazul în care acestea nu funcționează pe o perioadă limitată, selecția ofertelor validate pentru echilibrarea SEN se face folosind ordinea de merit pe PE națională.
4. Atunci când selectează și utilizează energia de echilibrare, OTS se asigură permanent că utilizarea energiei de echilibrare este fezabilă din punct de vedere tehnic și se încadrează în limitele caracteristicilor tehnice.
5. Înainte de ora 19:00 a zilei anterioare zilei de livrare, OTS stabilește rezerva necesară, aceasta fiind volumul de energie de echilibrare necesară a fi disponibilă în decursul zilei de livrare.
6. Dacă este necesar, OTS poate modifica oricând valoarea stabilită pentru rezerva necesară, în timpul zilei de livrare.

7. OTS stabilește în fiecare interval orar, necesarul de energie de echilibrare pe tipuri de reglaj pentru ID-urile intervalului în curs și a intervalului orar următor.
8. OTS transmite necesarul de energie de echilibrare stabilit pentru fiecare ID către platformele informatice Europene dedicate tranzacționării produselor standard, până la ora de închidere a porții pentru OTS-uri.
9. În situația unor restricții interne de sistem care impun selectarea anumitor UFR/GFR pentru creștere sau reducere de putere, OTS va selecta pe PE națională ofertele marcate ca indisponibile pentru piețele Europene a acestor UFR/GFR, conform art. 6.1.(18).
10. Până la punerea în funcțiune a platformelor Europene sau în situația când acestea nu funcționează pe o perioadă limitată, selectarea UFR/GFR în cazul unor restricții interne de sistem se va face cu prioritate, din ordinea de merit pentru respectivul produs, pe PE națională.
11. OTS elaborează o procedură în care sunt definite restricțiile de sistem care pot conduce la selectarea pe PE în consecință. În plus procedura va cuprinde modul de înregistrare, analizare și publicare a restricțiilor de sistem cât și a măsurilor tehnice luate sau propuse de OTS, atunci când este necesar.

6.3. Tranzacții angajate pe piața de echilibrare

1. Tranzacțiile angajate pe PE care sunt încheiate în conformitate cu prevederile referitoare la selectarea ofertelor pe PE sau la managementul restricțiilor de rețea, sunt executate de OTS prin emiterea dispozițiilor de dispecer corespunzătoare către respectivul FSE în conformitate cu prevederile Codului RET.
2. Conformarea cu dispozițiile de dispecer emise de OTS este obligatorie pentru FSE în cauză.
3. În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS pregătește confirmările de tranzacție angajată pentru toate tranzacțiile angajate de furnizare a energiei de echilibrare care au fost încheiate pe PE. Pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare FSE/UFR/GFR, după caz, acesta transmite confirmări de tranzacție angajată separate către FSE corespunzător.
4. Fiecare confirmare de tranzacție angajată conține cel puțin următoarele informații:
 - a. codul de identificare pe PE al FSE;
 - b. codul de identificare pe PE al UFR sau GFR, după caz;
 - c. ziua de livrare, intervalul orar de livrare, ID;

- d. toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: cantitate, preț, direcție (creștere/reducere) pentru energia de echilibrare selectata din volumul de aRRF oferat;
 - e. toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: cantitate, preț, direcție (creștere/reducere) pentru energia de echilibrare selectata din volumul de mRRF oferat;
 - f. toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: cantitate, preț, direcție (creștere/reducere) pentru energia de echilibrare selectata din volumul de RI oferat;
 - g. toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: cantitate, preț, direcție (creștere/reducere) pentru energia de echilibrare selectata din volumul de produse specifice oferat, pe fiecare tip de produs separat.
5. În confirmările de tranzacție angajată, OTS marchează distinct fiecare tranzacție utilizată pentru managementul restricțiilor de rețea pentru evidențierea acestora.
 6. Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor de tranzacție angajată numai în cazul unor erori rezultate din acțiunile OTS.
 7. Orice contestație asupra conținutului unei confirmări de tranzacție angajată este transmisă la OTS de către FSE responsabil nu mai târziu de 5 (cinci) zile calendaristice după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări de tranzacție angajată.
 8. OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de 2 (două) zile lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare de tranzacție angajată corectată.
 9. Dacă, în perioada prevăzută la art. 45, un FSE nu transmite nici o contestație la confirmările de tranzacție angajată primite, acestea se consideră ca fiind acceptate.
 10. Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile angajate contestate.
 11. Procedurile de urgență pentru PE sunt elaborate de OTS și avizate de ANRE. OTS publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.
 12. Procedurile de urgență pentru PE sunt utilizate de OTS și FSE în cazul apariției condițiilor de urgență, după cum urmează:
 - a. incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PE;
 - b. incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PE, precum și de emiteră a dispozițiilor de dispecer;
 - c. întreruperea liniilor de comunicație ale OTS.

13. Procedurile de urgență pentru PE pot prevedea utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene limită care trebuie respectate de OTS și FSE, inclusiv ora de închidere a PE.
14. Atât OTS, cât și fiecare FSE, specifică în convenția de participare la PE una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de urgență, precum și numerele corespunzătoare de telefon și fax. Atât OTS, cât și fiecare FSE, se informează reciproc în cazul modificării acestor informații.
15. OTS publică ofertele și tranzacțiile angajate pe PE ale fiecărui FSE pentru fiecare ID pe pagina proprie de internet, în prima zi lucrătoare a celei de-a doua luni care urmează după luna de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare.
16. Tranzacțiile definitive încheiate pe PE, caracterizate prin preț, cantitate și numele FSE sunt publicate pe pagina proprie de internet a OTS în prima zi lucrătoare a celei de-a doua luni care urmează lunii de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare.

6.4. Norme privind decontarea FSE

1. Tranzacțiile pe piața de echilibrare stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza energia de echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de către OTS. Fiecare tranzacție va fi specifică unui anumit interval de decontare.
2. Regulile pentru decontare asigură un cadru pentru decontarea tranzacțiilor și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între un FSE și OTS conector.
3. Pentru a facilita un proces de decontare ordonat, transparent și nediscriminatoriu, prezentele reguli pentru decontare creează în plus cadrul pentru:
 - a) stabilirea unui program de determinare, confirmare/contestare și transmitere a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării pe PE;
 - b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pe PE;
 - c) efectuarea calculelor pentru stabilirea penalizărilor aplicate pentru dezechilibrele de la notificare și pentru nerealizarea parțială sau totală a energiei de echilibrare contractată pe PE;
 - d) informarea părților în legătură cu obligațiile acestora de plată, respectiv cu drepturile acestora de încasare;
 - e) facturarea și efectuarea plăților;
 - f) stabilirea și utilizarea garanțiilor;

- g) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.
4. Stabilirea obligațiilor de plată pe piața de echilibrare se face în baza volumului realizat de energie de echilibrare și a *prețurilor marginale* pentru fiecare produs standard (în zonele fără congestie pe liniile de interconexiune) sau specific, stabilite în listele cu ordine de merit comune la nivel european sau locale sau la *prețul din ofertă* pentru produsele standard activate local, în afara ordinei de merit comune în cazurile de congestie.
 5. OTS conector este partea contractantă pentru fiecare FSE, în toate tranzacțiile încheiate pe piața de echilibrare.
 6. OTS elaborează, în conformitate cu Codul RET, proceduri pentru monitorizarea și testarea conformării unui FSE cu obligațiile sale de a furniza energie de echilibrare către OTS în condițiile de timp și limitări tehnice conforme cu Codul RET și în condițiile tranzacțiilor în care respectiva parte a intrat în PE.
 7. Plata pentru energia de echilibrare se face astfel:
 - a) energia de echilibrare pozitivă este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este pozitiv;
 - b) energia de echilibrare negativă este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este negativ;
 - c) energia de echilibrare pozitivă este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este negativ;
 - d) energia de echilibrare negativă este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este pozitiv.
 8. Volumul total de energie de echilibrare efectiv livrată de un FSE se determină decătore OTS conector cu următoarea formulă:
 - a) volumele de energie de echilibrare din notificările fizice a UFR/GFR transmise de către PRE pentru respectivul FSE, înaintea selectării ofertelor pentru furnizarea de energie de echilibrare; plus
 - b) volumele de energie de echilibrare cuprinse în confirmările de tranzacție angajată; minus
 - c) producția netă sau consumul net al respectivului UFR/GFR, după caz.
 9. Volumul livrat de energie de echilibrare aferent produsului aRRF este calculat și transmis de SCADA și se va deconta respectând prevederile de la art. 6.4. (4) și (7).
 10. Volumul livrat de energie din alte produse standard sau specifice decât produsul aRRF, se calculează ca diferență între volumul total stabilit conform Art. 6.4. (8) și volumul livrat de energie de echilibrare aferent produsului aRRF.

11. În cazul în care în același ID există tranzacții de creștere și reducere de putere din alte produse standard sau specifice decât produsul aRRF se calculează suma algebrică a volumelor contractate din respectivele produse și se stabilește volumul final contractat în valoare pozitivă sau negativă, care se compară cu volumul realizat stabilit conform Art. 6.4. (10).
12. În acest caz obligațiile de plată între OTS conector și FSE se stabilesc astfel:
- a) Dacă volumul final realizat este mai mic decât volumul final contractat în valoare algebrică:
- i) se consideră că sunt realizate tranzacții contractate la reducere de putere și plata volumelor de energie de echilibrare se face respectând prevederile de la art 6.4. (7).
 - ii) plata pentru volumul realizat din tranzacțiile la creștere de putere se face respectând prevederile de la Art 6.4. (7), începând de la volumul cu cel mai mic preț marginal, până se acoperă întreg volumul realizat.
- b) Dacă volumul final realizat este mai mare decât volumul final contractat în valoare algebrică:
- i) se consideră că sunt realizate tranzacțiile contractate la creștere de putere și plata se face respectând prevederile de la art 6.4. (7).
 - iii) plata pentru volumul realizat din tranzacțiile la reducere de putere se face respectând prevederile de la art 6.4. (7), începând de la volumul cu cel mai mare preț marginal, până se acoperă întreg volumul realizat.
13. În cazul în care în același ID există numai tranzacții la creștere sau reducere de putere din alte produse standard sau specifice decât produsul aRRF se calculează suma volumelor contractate din respectivele produse și se stabilește volumul final contractat în valoare pozitivă sau negativă, care se compară cu volumul realizat stabilit conform art. 6.4 (10).
14. În acest caz obligațiile de plată între OTS conector și FSE se stabilesc astfel:
- a) Dacă volumul final realizat este mai mic decât volumul final contractat în modul:
- i) plata pentru volumul realizat din tranzacțiile la creștere de putere se face respectând prevederile de la Art. 6.4. (7), începând de la volumul cu cel mai mic preț marginal, până se acoperă întreg volumul realizat;
 - ii) plata pentru volumul realizat din tranzacțiile la reducere de putere se face respectând prevederile de la Art. 6.4. (7), începând de la volumul cu cel mai mare preț marginal, până se acoperă întreg volumul realizat.

- b) Dacă volumul final realizat este mai mare decât volumul final contractat în modul tranzacțiile contractate la creștere sau reducere de putere se consideră realizate și plata se face respectând prevederile de la Art. 6.4. (7). Surplusul de putere activată constituie un dezechilibru care intră în procesul de decontare al PRE.
15. OTS aplică o penalitate pentru volumul de energie de echilibrare nelivrat, penalitate calculată conform prevederilor din Regulamentul de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare.
16. OTS elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării conform Art. 45 din Regulamentul (UE) 2195/2017, proceduri care vor fi supuse unui proces de consultare publică. Ulterior avizării de către ANRE, OTS conector publică aceste proceduri pe paginile proprii de internet.
17. Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare pe PE, cuprinzând toate volumele contractate pe Piețele Europene și/sau în PE națională, volumele de energie de echilibrare care trebuiau să fie livrate conform confirmărilor de tranzacție angajată și pe cele care au fost efectiv livrate de respectivul FSE, precum și prețurile corespunzătoare acestora. Nota lunară de regularizare pe PE cuprinde cel puțin următoarele informații:
- a) volumele de energie contractate pe Piețele Europene și/sau în PE națională în luna de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere și prețurile marginale stabilite în listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție;
- b) volumul de energie de echilibrare care a fost efectiv livrat de respectivul FSE către OTS care se calculează conform art. 6.4. (8). Acest volum este defalcat pe tipuri de produs, pentru fiecare tranzacție pe care respectivul FSE a încheiat-o pe PE în luna de livrare și pentru fiecare ID al lunii de livrare. Pentru fiecare tranzacție, se precizează prețul acesteia, stabilit conform prevederilor art. 6.4. (12) și (14).
18. OTS transmite FSE notele lunare de regularizare pe PE, în termen de 2 zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate.
19. Fiecare FSE verifică notele lunare de regularizare pe PE și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile și/sau cu valorile măsurate și/sau calcule eronate, transmite la OTS în termen de o zi lucrătoare de la primire, contestații motivate la notele lunare de regularizare.

20. OTS analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primire, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.
21. OTS transmite către FSE corespunzător nota lunară de regularizare pe PE, care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite, în termenul prevăzut la art. 6.4. (20); pentru FSE care n-au trimis contestații, se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.
22. În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculele în vederea decontării pe PE, după transmiterea notelor lunare de regularizare pe PE, conform prevederilor art. 6.4. (21).
23. Separat pentru fiecare zi calendaristică din luna de livrare și pentru fiecare FSE, OTS determină valoarea sumelor zilnice de plătit și separat a celor de încasat corespunzătoare tranzacțiilor definitive cu energie electrică pe PE ale respectivului FSE, după cum urmează:

$$DZI_d = \sum_{i=1}^{24} (\sum_{t=1} p_{i,t,p} * q_{i,t,p}), \text{ respectiv } OZP_d = \sum_{i=1}^{24} (\sum_{s=1} p_{i,s,p} * q_{i,s,p})$$

unde :

- DZI_d reprezintă valoarea drepturilor zilnice de încasare pentru ziua d ;
- OZP_d reprezintă valoarea obligațiilor zilnice de plată pentru ziua d ;
- $p_{i,t,p}$ reprezintă prețul *marginal pozitiv* pentru livrarea energiei de echilibrare la creștere, respectiv prețul *marginal negativ* pentru livrarea energiei de echilibrare la scădere de către FSE în ID i al zilei d , pentru tranzacția t , din produsul p , stabilit conform prevederilor art. 6.4. (12) și/sau (14);
- $p_{i,s,p}$ reprezintă prețul *marginal negativ* pentru livrarea energiei de echilibrare la creștere, respectiv prețul *marginal pozitiv* pentru livrarea energiei de echilibrare la scădere de către FSE în ID i al zilei d , pentru tranzacția s , din produsul p , stabilit conform prevederilor art. 6.4. (12) și/sau (14);
- $q_{i,t,p}$ reprezintă volumul de energie de echilibrare efectiv livrat la creștere/scădere de FSE, în cadrul tranzacției t , din produsul p , stabilit conform prevederilor art. 6.4. (12) și/sau (14) pentru livrarea energiei de echilibrare, în ID i al zilei d , în concordanță cu nota lunară de regularizare pe PE;
- $q_{i,s,p}$ reprezintă volumul de energie de echilibrare efectiv livrat la creștere/scădere de FSE, în cadrul tranzacției s , din produsul p , stabilit conform prevederilor art.

6.4. (12) și/sau (14), în ID i al zilei d , în concordanță cu nota lunară de regularizare pe PE.

24. Pentru fiecare FSE, OTS determină valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare prin însumarea valorilor zilnice ale drepturilor de încasare determinate conform prevederilor art 6.4. (23) și separat valoarea obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare prin însumarea obligațiilor zilnice de plată determinate conform prevederilor, art 6.4. (23) corespunzătoare respectivului FSE.

6.5. Determinarea energiei de echilibrare nelivrate și a penalității corespunzătoare

1. Pentru fiecare ID în care, conform notei lunare de regularizare pe PE, volumul efectiv livrat este mai mic decât volumul care trebuia să fie livrat, FSE care este responsabil pentru UFR/GFR respectivă suportă o penalitate pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, P (lei), calculată separat pentru energia care nu a fost livrat la creștere sau la scădere, după cum urmează:

$$P_{d,i}^{cres} = k_{d,i}^{cres} * q_{d,i}^{ec,nelivrat}$$

$$P_{d,i}^{red} = k_{d,i}^{red} * |q_{d,i}^{ech,nelivrat}|$$

unde:

- $k_{d,i}^{cres}$, $k_{d,i}^{red}$ penalitatea specifică aplicată pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare în ziua d și în ID i , la creștere, respectiv la reducere;
 - $q_{d,i}^{ech,nelivrat}$ energie de echilibrare nelivrat, egală cu diferența dintre energia electrică care trebuia să fie livrat pe PE în ID i din ziua d și energia electrică efectiv livrat pe PE în ID i din ziua d de către UFR/GFR, precizată în nota lunară de regularizare pe PE conform prevederilor art 6.4. (17) **Error! Reference source not found.**
2. Penalitatea specifică $k_{d,i}^{cres}$, respectiv $k_{d,i}^{red}$, prevăzută la art 6.5. (1), care se aplică pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare la creștere respectiv la reducere în ziua d și în ID i , se determină astfel:

$$k_{d,i}^{cres} = a * p_{MAX,i}^{cres}; \quad k_{d,i}^{red} = a * p_{max,i}^{red}$$

unde :

- a este o constantă, stabilită de ANRE; $a = 0,1$;

- p_{MAXi}^{cres} - cel mai mare preț, dintre prețurile tranzacțiilor respectivului FSE, pentru furnizarea energiei de echilibrare/managementului restricțiilor de rețea la creștere de putere în ID i al zilei d ;
 - $p_{max,i}^{red}$ - cel mai mare preț, în modul, dintre prețurile tranzacțiilor respectivului FSE, pentru furnizarea energiei de echilibrare/managementului restricțiilor de rețea la reducere de putere în ID i al zilei d ;
3. Pentru fiecare FSE, OTS determină valoarea lunară a penalității pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare prin însumarea tuturor penalităților pe care respectivul FSE le are de plătit în luna de livrare, determinate conform prevederilor art 6.5. (1).
 4. Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară, care conține cel puțin următoarele informații:
 - a. situația lunară privind volumul de energie de echilibrare livrat de FSE către OTS, defalcată pe tipuri de produse, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și valorile corespunzătoare;
 - b. valorile sumelor zilnice de plătit și separat a celor de primit corespunzătoare tranzacțiilor cu energie electrică pe PE, determinate conform prevederilor art 6.4. (23);
 - c. valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare și a obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare, determinate conform prevederilor 24;
 - d. penalitățile care trebuie plătite de respectivul FSE pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, determinate conform prevederilor 1, separat pentru fiecare ID al fiecărei zile calendaristice din luna de livrare, însumate separat pentru fiecare zi a lunii de livrare;
 - e. valoarea penalității lunare de plată, determinată conform prevederilor 1.
 5. OTS pune la dispoziția FSE corespunzător, în platforma PE, notele de informare pentru decontarea lunară stabilite conform prevederilor art 6.5. (3) nu mai târziu de 3 (trei) zile lucrătoare de la transmiterea notei lunare de regularizare pe PE către FSE, prevăzută la art 6.4. (17).
 6. Platforma informatică consemnează și reține data la care orice notă elaborată de OTS conform prevederilor prezentului document a fost făcută disponibilă părților implicate.

6.6. Facturarea obligațiilor pe PE

1. OTS emite facturi în moneda națională a României către fiecare FSE cuprinzând sumele aferente obligațiilor de plată ale respectivului FSE către OTS conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la art 6.5. (4).
2. Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare obligațiilor de plată ale OTS către respectivul FSE, conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la art 6.5. (4)
3. Facturile emise începând cu prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție pe platforma PE a notei de informare pentru decontarea lunară trebuie achitate într-un interval de 7 (șapte) zile lucrătoare de la data emiterii și transmiterii prin mijloace electronice (e-mail), sub formă de fișier tip pdf. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar deschis de OTS.

6.7. Determinarea dezechilibrelor de la notificare și a penalizărilor corespunzătoare

1. FSE au responsabilitatea dezechilibrelor de la notificare pentru a asigura conformitatea cu informațiile transmise referitoare la angajamentele contractuale și cu dispozițiile de dispecer primite de la OTS. Față de angajamentele contractuale, dispozițiile de dispecer au prioritate.
2. Un dezechilibru de la notificare indică diferența dintre producția reală/consumul real și cea/cel planificat(ă) a/al unei/unui UFR/GFR. Dezechilibrele de la notificare se determină separat pentru fiecare UFR/GFR și pentru fiecare ID.
3. Producția reală/consumul real a/al unei/unui UFR/GFR într-un ID se consideră egală cu producția netă/consumul a/al UFR/GFR, în conformitate cu valorile măsurate aprobate.
4. Producția planificată/consumul planificat a/al unei UFR/GFR într-un ID se consideră egală cu valoarea din ultima notificare fizică aprobată pentru UFR/GFR respectiv(ă), ținându-se seama de modul de determinare a cantității realizate de reglaj secundar, prevăzut la art. 6.4. (9).
5. Pentru fiecare UFR/GFR, dezechilibrele de la notificare se determină după cum urmează:

$$DDN_{gUD,i} = P_{real,i} - P_{plan,i} + q_{d,i}^{ech,nelivrat}$$

unde:

- $P_{real,i}$ reprezintă producția reală/consumul real, conform valorilor măsurate aprobate;
 - $P_{plan,i}$ - producția planificată/consumul planificat a/al UFR/GFR sau a grupului de UD pe parcursul ID i conform notificărilor fizice aprobate;
 - volumul de energie de echilibrare nelivrat egal cu diferența dintre energia electrică care trebuia să fie livrată pe PE în ID i din ziua d , calculat ca sumă algebrică a volumelor selectate pentru a fi livrate în respectivul interval și energia electrică efectiv livrată pe PE în ID i din ziua d de către UFR/GFR, calculată conform art. 6.4. (8) (9) (10).
6. În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculul dezechilibrelor de la notificare în vederea decontării, după aprobarea valorilor măsurate pentru UFR/GFR.
 7. Separat pentru fiecare ID din luna de livrare și pentru fiecare FSE responsabil de UFR/GFR, OTS determină dezechilibrul de la notificare, în conformitate cu prevederile art. 6.7. (5).
 8. Pentru fiecare FSE responsabil de UFR/GFR, OTS întocmește o notă lunară de regularizare cuprinzând toate dezechilibrele de la notificare ale FSE respectiv în luna de livrare. Nota lunară de regularizare conține dezechilibrele de la notificare pentru fiecare UFR/GFR a/al FSE respectiv, separat pentru fiecare ID din luna de livrare.
 9. OTS transmite nota lunară de regularizare stabilită conform prevederilor art. 6.7. (8) către FSE, nu mai târziu de 2 (două) zile lucrătoare după primirea valorilor măsurate ale energiei electrice livrate/consumate de fiecare UFR/GFR stabilite conform Regulilor de măsurare.
 10. În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculele de decontare pentru penalizarea dezechilibrelor de la notificare, după transmiterea de către OTS a notelor lunare de regularizare conform prevederilor art. 6.7. (9).
 11. OTS determină, separat pentru fiecare ID din luna de livrare și pentru fiecare FSE responsabil de UFR/GFR, penalizările care trebuie plătite de acesta pentru dezechilibrele de la notificare în ID i , după cum urmează:

$$P_{DDN,i} = \sum_{k=1}^o |DDN_{gUFR/GFRk,i}| * PDN_i$$

unde:

- $DDN_{gUFR/GFRk,i}$ – dezechilibrul de la notificare al UFR/GFR k în ID i , în modul;

- o – numărul de UFR/GFR ale FSE respectiv care au avut abateri de la valoarea notificată în IDi;
- PDN_i – penalizarea unitară pentru dezechilibrul de la notificare în IDi

12. Penalizarea unitară pentru dezechilibrul de la notificare, PDN_i , se determină cu următoarea relație:

$$PDN_i = a + b * PDef_i$$

unde:

- a și b reprezintă constante stabilite de OTS și aprobate de ANRE; constanta a este exprimată în moneda națională, iar constantele a și b reprezintă cote procentuale;
- $PDef_i$ reprezintă prețul pentru deficit de energie în IDi, determinat conform prevederilor din documentul „Clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea”.

13. Constantele din formula de determinare a penalizării unitare pentru dezechilibrul de la notificare au următoarele valori:

$$a=0; b=0.4\%$$

14. Pentru fiecare zi calendaristică a lunii de livrare și pentru fiecare FSE, OTS determină valoarea obligațiilor zilnice de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare prin agregarea sumelor care trebuie plătite de respectivul FSE pentru dezechilibrele de la notificare ale UFR/GFR pentru care este responsabil, determinate conform prevederilor art. 6.7. (11), în toate ID din ziua calendaristică în cauză.

15. Pentru fiecare FSE responsabil de UFR/GFR, OTS determină valoarea obligațiilor lunare de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare prin însumarea valorilor obligațiilor zilnice corespunzătoare respectivului FSE, determinate conform prevederilor art. 6.7. (14).

16. Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare. Nota de informare conține cel puțin următoarele informații:

- sumele care trebuie plătite pentru dezechilibrele de la notificare corespunzătoare fiecăreia dintre UFR/GFR ale FSE respectiv, separat pentru fiecare ID din luna de livrare, determinate conform prevederilor art. 6.7. (11).

- b. valoarea decontării zilnice pentru penalizarea dezechilibrelor de la notificare, separat pentru fiecare zi a lunii de livrare, determinată conform prevederilor art. 6.7. (14);
 - c. valoarea decontării lunare a penalizării dezechilibrelor de la notificare determinată conform prevederilor art. 6.7. (15).
17. OTS pune la dispoziția FSE în cauză, pe platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea obligațiilor de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare stabilite conform prevederilor art. 6.7. (16) în maxim 5 (cinci) zile lucrătoare după primirea notelor lunare de regularizare prevăzute la art. 6.7. (9), luând în considerare eventualele corecții făcute în urma contestațiilor aprobate.
18. OTS emite facturi către fiecare FSE cuprinzând obligațiile acestuia de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare corespunzătoare lunii de livrare conform notei de informare pentru decontare.
19. Facturile emise începând cu prima zi lucrătoare următoare transmiterii notei de informare pentru decontare trebuie achitate într-un interval de 7 (șapte) zile lucrătoare de la data emiterii și transmiterii prin mijloace electronice (e-mail), sub formă de fișier tip pdf. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost creditate în contul bancar deschis de OTS.
20. (1) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli, procesul de determinare și verificare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare aferente tranzacțiilor pe PE și dezechilibrelor de la notificare ale UFR/GFR se reia pe baza valorilor măsurate aprobate.
- (2) Diferențele dintre obligațiile de plată/drepturile de încasare care rezultă din aplicarea prevederilor prezentului regulament la valorile măsurate aprobate față de aplicarea acestora la valorile măsurate se evidențiază în facturi de regularizare sub formă de sume de plată/de încasat.

6.8. Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE

1. OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor art. 6.6 (3) și 6.7. (19). Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

2. Procedurile elaborate conform prevederilor art. 6.8. (1) includ modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind executarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.
3. Fiecare parte care primește o factură trebuie să plătească valoarea cuprinsă în respectiva factură, la data limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.
4. Orice FSE, precum și OTS, trebuie să plătească o penalizare de întârziere celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:
 - a. dacă respectivul FSE sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data limită de plată;
 - b. dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
 - c. dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp, dar contestate în mod justificat de cealaltă parte.
5. În situațiile prevăzute la art. 6.8. (4) lit. a) și lit. b), penalizarea reprezintă o plată suplimentară față de suma datorată, care trebuie efectuată, și cuprinde dobânda acumulată pentru orice sume datorate și neplătite, începând cu ziua imediat următoare datei limită la care plățile ar fi trebuit efectuate, și sfârșind cu ziua precedentă celei în care sumele restante au fost efectiv achitate.
6. În situația prevăzută la art. 6.8. (4) lit. c), penalizarea reprezintă o plată suplimentară față de suma plătită, dar justificat contestată de cealaltă parte, și cuprinde dobânda corespunzătoare acestor plăți, începând cu ziua imediat următoare datei la care plățile au fost efectuate de cealaltă parte, și sfârșind cu ziua precedentă celei în care suma contestată, inclusiv dobânda aferentă, este efectiv returnată.
7. Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute de art. 6.8. (4) pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi lucrătoare după termenul limită de plată este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.
8. Un FSE se află într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor în oricare din următoarele cazuri:
 - a. dacă acesta nu îndeplinește cerințele privind garanțiile;

- b. dacă acesta nu își îndeplinește obligațiile rezultate din decontare în conformitate cu prevederile prezentului document până la datele limită corespunzătoare;
 - c. dacă acesta intră în faliment.
9. OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică procedurile aplicabile pentru situații de neîndeplinire a obligațiilor. Acestea ar putea include instrucțiuni pentru creșterea garanției, blocarea plăților datorate respectivei părți, sau compensarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat, utilizarea garanției disponibile pentru asigurarea plăților sau orice alte măsuri adecvate.
 10. Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică pe pagina proprie de internet procedurile elaborate conform prevederilor art. 6.8. (9)
 11. Fiecare titular de fișă este îndreptățit să solicite oricând la OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele proprii înființate de OTS. După înregistrarea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maxim 3 (trei) zile lucrătoare, informații care pot include soldul fișei (fișelor) respectiv (respective) pentru ultimele 3 (trei) luni precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.
 12. OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la art. 6.8. (11) prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

6.9. Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

1. Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată de către OTS, conform prevederilor prezentului document, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la OTS și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.
2. Orice contestație va fi transmisă de partea implicată printr-o notificare scrisă. Notificarea trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea cerută, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.
3. Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului document într-un interval de o zi

lucrătoare de la data la care nota contestată a fost transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată de OTS.

4. Dacă o parte implicată nu a transmis nici o contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului document în intervalul prevăzut la art. 6.9. (3), nota respectivă se consideră că a fost acceptată de respectiva parte implicată.
5. OTS analizează orice contestație transmisă conform prevederilor 6.9. (3), nu mai târziu de o zi lucrătoare de la primirea acesteia.
6. Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, emitentul poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, emitentul este îndreptățit să respingă contestația respectivă.
7. Emitentul va informa părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, emitentul va reface calculele și va transmite o notă corectată tuturor părților implicate.
8. Dacă OTS constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată conform prevederilor prezentului document, acesta reface calculele și transmite o notă corectată tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 (zece) zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.
9. În cazul constatării de către un participant, ulterior termenelor de contestare prevăzute la art. 6.9. (3) sau art. 6.9. (3), a unor erori în procesul de decontare, determinate de greșeli de agregare a datelor, de întreruperi în funcționarea sistemelor informatice ale operatorilor implicați sau de calcule efectuate de OTS, acesta poate solicita corectarea decontării în termen de 6 luni de la primirea notei de informare pentru decontare. În acest scop, participantul trebuie să solicite în scris OTS corectarea, prezentând argumentele și dovezile necesare.
10. (1) În termen de 3 (trei) zile lucrătoare, OTS informează părțile implicate în mod direct în procesarea informației eronate (OR, OM, PRE, OTS, după caz), solicitând transmiterea unui punct de vedere în termen de 10 (zece) zile lucrătoare părților implicate, și publică solicitarea pe pagina proprie de internet, împreună cu argumentația aferentă.

(2) În termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la primirea punctelor de vedere ale părților implicate, OTS analizează documentele primite și decid asupra acceptării sau respingerii solicitării de corectare, publicând pe pagina de internet a OTS decizia, argumentele și documentele primite.

(3) În termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la publicarea deciziei pe pagina de internet, orice participant sau operator din piață poate transmite OTS o contestație argumentată, care este publicată pe pagina de internet a OTS în maxim o zi de la primire.

(4) În termen de 3 (trei) zile lucrătoare, OTS analizează contestațiile primite și publică decizia finală pe pagina de internet a OTS, împreună cu motivarea acesteia.

(5) În cazul apariției unei situații atipice, OTS poate solicita punctul de vedere al ANRE, care va fi publicat pe pagina de internet a OTS.

(6) Corectarea decontărilor se realizează în lunile ianuarie, mai și septembrie ale unui an calendaristic, luând în considerare toate deciziile favorabile luate anterior lunilor respective.

(7) OTS are obligația de a actualiza și publica pe paginile proprii de internet o evaluare privind valoarea costurilor proprii determinate de corectarea decontării.

(8) În cazul nerespectării termenelor de emiteră, contestare, verificare, corectare și transmitere și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul document, operatorii trebuie să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

6.10. Fișe de decontare și conturi bancare

1. OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația sa cu FSE, prin înființarea următoarelor tipuri de fișe de decontare:
 - a. Fișe de decontare pentru echilibrare, pentru fiecare FSE;
 - b. Fișe de decontare a penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, pentru fiecare FSE;
 - c. Fișe de decontare pentru dezechilibrele de la notificare, pentru fiecare PPE.
2. Fiecare FSE este titularul de fișă pentru fișa de decontare corespunzătoare înființată de OTS conform prevederilor art. 6.10. (1).
3. OTS stabilește fișele de decontare prevăzute la art. 6.10. (1) pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca FSE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea acestuia ca FSE devine efectivă.

4. Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS într-o fișă de decontare pentru echilibrare, într-o fișă de decontare a penalităților pentru livrarea parțială a energie de echilibrare sau într-o fișă de decontare pentru dezechilibrele de la notificare se întemeiază pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea Convenției de participare la PE, ale cărei dispoziții reflectă prevederile prezentului document.
5. Fiecare participant care se înregistrează în calitate de FSE deschide un cont bancar pentru echilibrare la o bancă comercială, denumită în continuare bancă de decontare.
6. În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului document, OTS deschide la o bancă comercială de pe teritoriul României un cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE, cele aferente penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și pentru cele aferente dezechilibrelor de la notificare.
7. Titularii de cont asigură solvabilitatea conturilor bancare pentru echilibrare proprii la datele scadente stabilite conform prevederilor prezentului document.
8. Conturile bancare prevăzute la art. 6.10. (5) și art. 6.10. (6) sunt deschise în moneda națională a României.

6.11. Garanții de plată a obligațiilor pe piața de echilibrare

1. OTS are dreptul să solicite constituirea unei garanții înainte ca respectivul operator să fie înregistrat ca FSE; în cazul în care FSE nu și-a delegat responsabilitatea echilibrării altui PRE și nu a preluat alți participanți în PRE înregistrată de el în conformitate cu prevederile din documentul „Clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea”, OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale operatorului atât în calitate de FSE, cât și de PRE.
2. OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, procedurile pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și procedurile de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către FSE. Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența între obligațiile de plată și drepturile de încasare ale FSE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptată în conformitate cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare. Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică aceste informații pe pagina proprie de internet.

Art. 7 Agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice

1. Condițiile de agregare a unităților generatoare, unităților consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unităților de stocare a energiei și/sau de unităților de furnizare a rezervelor racordate, care trebuie respectate pentru a forma un GFR sunt următoarele:
 - a) Toate punctele de măsură ale respectivelor unități generatoare, unități consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unități de stocare a energiei și/sau de unități de furnizare a rezervelor vor fi în responsabilitatea unei singure PRE și vor fi echipate cu grupuri de măsurare care satisfac cerințele specificate în Codul de Măsurare a Energiei Electrice aprobat cu Ordinul președintelui ANRE nr.103/2015;
 - b) Unitățile generatoare, unitățile consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unitățile de stocare a energiei și/sau de unitățile de furnizare a rezervelor să fie conduse operativ de același centru de dispecer local pe centrală (DLC);
 - c) Pot fi agregate unități generatoare/unități consumatoare/unități de stocare din toate categoriile (A, B, C, D) în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 79/16.11.2016 pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice;
 - d) Caracteristicile tehnice ale GFR să poată fi implementate în platforma informatică a PE;
 - e) Pentru un GFR format din mai multe unități generatoare, unități consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unități de stocare a energiei și/sau de unități de furnizare a rezervelor situate în zone de rețea diferite, în situația apariției unei congestii de rețea, creșterea/reducerea de putere se va realiza la dispoziția dispecerului, prin nominalizarea subcomponentelor la care trebuie modificat punctul de funcționare pentru eliminarea congestiei;
2. Toate condițiile și cerințele de calificare prealabilă a GFR conform art. 4.
3. OTS nu va aplica condiționări ex-ante asupra agregărilor inițiate de către potențialii FSE. Condiționările și limitele de agregare pot fi specificate de către OTS după analizarea documentației tehnice transmisă de către proprietar/propietarul desemnat și numai în cazul în care siguranța în funcționare a SEN poate fi afectată.

4. OTS elaborează și publică procedura privind agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Art. 8 Normele, cerințele și calendarele pentru achiziția și transferul de capacitate pentru echilibrare

8.1. Achiziția capacității pentru echilibrare

1. OTS conector achiziționează capacitatea pentru echilibrare, prin mecanisme de piață de la FSE calificați care au semnat cu OTS conector contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare, în condiții de transparentă, acces neîngrădit și eficiență economică.
2. Anterior achiziționării capacității necesare pentru echilibrare, OTS conector:
 - a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție;
 - b) determină periodic cantitățile de capacități necesare pentru echilibrare, separat pentru creștere și scădere, pentru fiecare interval de decontare al perioadei de achiziție corespunzătoare, în temeiul normelor în materie de dimensionare astfel cum sunt menționate la articolele 127, 157 și 160 din Regulamentul (UE) 2017/1485.
3. Achizițiile de capacitate de echilibrare se efectuează separat pentru creștere și scădere de putere și pot fi efectuate astfel:
 - a) prin intermediul licitațiilor zilnice pentru o durată contractuală de maximum o zi;
 - b) prin intermediul licitațiilor saptamânale sau lunare pentru durate mai lungi ale contractului, numai în măsura în care ANRE aprobă încheierea contractului pentru a asigura siguranța alimentării sau pentru a îmbunătăți eficiența economică, conform art 6 (9) din Regulamentul (UE) 2019/943.
12. O perioadă de achiziție poate fi limitată la zile sau/și intervale de decontare în cadrul perioadei respective, cum ar fi zile lucrătoare, zile nelucrătoare și sărbători legale, ore de zi sau de noapte, ore de vârf sau de gol de sarcină sau alte tipuri de intervale.
13. OTS conector poate stabili perioade diferite de achiziție pentru tipuri diferite de capacități de echilibrare.
14. Cantitățile necesare de capacități de echilibrare se achiziționează de către OTS conector prin mecanisme de piață, licitație concurențială pe întreaga perioadă de achiziție, separat pentru creștere și scădere, pentru fiecare categorie de capacitate de echilibrare și pentru fiecare interval de decontare din perioada respectivă.

15. OTS conector publică cantitățile de capacitate de echilibrare necesare a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și va anunța detaliile referitoare la licitație, dar nu mai târziu de:
- a) o (1) zi lucrătoare înainte de începerea perioadei de achiziție în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție mai mici de o (1) lună;
 - b) 5 zile lucrătoare înainte de începerea perioadei de achiziție, în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de o (1) lună.
16. Fiecare FSE transmite OTS conector ofertele sale de capacitate pentru echilibrare. Ofertele de capacitate de echilibrare se vor transmite agregat pentru toate unitățile de furnizare a rezervelor/grupurile de furnizare a rezervelor calificate pentru fiecare tip de produs: standard sau specific, pentru care FSE a obținut calificare prealabilă.
17. Fiecare FSE care participă la procesul de achiziție a capacității pentru echilibrare își transmite și are dreptul de a-și actualiza ofertele de capacitate pentru echilibrare până înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.
18. OTS conector stabilește și publică conținutul și formatul cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora.
19. OTS conector validează ofertele FSE imediat după primire și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pe FSE, pentru un anumit tip de produs standard sau specific. În cazul în care respinge o ofertă, OTS conector informează FSE respectiv și îi comunică motivele respingerii.
20. Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS conector alocă capacitatea pentru echilibrare ofertată în respectiva licitație pe baza prețului marginal, după cum urmează:
- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț. Ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
 - b) dacă suma capacităților ofertate de FSE este mai mică sau egală cu capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate. Diferența până la capacitatea de echilibrare necesară se achiziționează de către OTS conector în alte runde de licitație;
 - c) dacă suma capacităților ofertate de FSE este mai mare decât capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație ofertele sunt acceptate în ordinea de la punctul a) până la ultima ofertă care completează capacitatea pentru echilibrare necesară care poate fi acceptată total sau parțial.
21. Prețul ultimei oferte acceptate reprezintă prețul de licitație, plătit de către OTS tuturor FSE cu oferte acceptate.

22. FSE pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite la OTS conector în termen de 24 de ore de la publicarea rezultatului licitației în cazul licitațiilor pe o perioadă de achiziție mai mari de o lună, respectiv în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației în cazul celorlalte licitații.
23. Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS conector în termen de :
 - a) 3 ore de la primirea contestației de către OTS, în cazul licitației zilnice;
 - b) 48 de ore de la primirea contestației de către OTS, în cazul licitațiilor pe o perioadă de achiziție de o lună.
24. Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite la OTS conector ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare.
25. Rezultatul fiecărei licitații de alocare de capacitate de echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS conector și FSE.
26. OTS conector stabilește cantitățile realizate (puse la dispoziția OTS conector) din totalul capacităților contractate și notifică FSE în termen de maximum zece zile lucrătoare de la încheierea lunii de livrare.
27. OTS conector plătește sumele aferente capacităților de echilibrare realizate, în maximum 30 de zile de la primirea facturilor de la FSE.
28. Pentru capacitățile contractate și nerealizate, FSE va plăti către OTS conector o penalizare specifică corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.
29. OTS conector elaborează și publică procedura privind funcționarea pieței serviciilor de tehnologice de sistem, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică și va fi avizată de către ANRE.

8.2. Transferul capacității pentru echilibrare

1. OTS conector permite tuturor FSE să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate pentru echilibrare.
2. Transferul capacității pentru echilibrare este permis până la o oră înainte de începerea zilei de livrare, FSE având obligația informării imediate a OTS conector despre respectivul transfer.
3. Transferul capacității pentru echilibrare este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) FSE care preia obligația de furnizare a capacității a trecut procesul de calificare prealabilă în ceea ce privește capacitatea pentru echilibrare care face obiectul transferului;
 - b) se preconizează că transferul capacității pentru echilibrare nu va pune în pericol siguranța în funcționare.
4. În cazul în care OTS conector nu permite transferul capacității pentru echilibrare, acesta trebuie să explice tuturor FSE implicații motivul refuzului.
 5. Transferul capacității pentru echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS conector și FSE care au participat la transfer.

Art.9 Calendar de implementare

1. OTS publică Clauzele și condițiile pentru FSE, fără întârzieri nejustificate, după aprobarea ANRE a acestui document.
2. Mai jos este prezentat calendarul de implementare propus, în conformitate cu articolul 5 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2195/2017.

Acțiune	Termen de finalizare	Responsabil
Reevaluarea rezervelor și împărțirea lor în produse standard și produse specifice	6 luni	OTS, FSE
Calificarea FSE pentru fiecare tip de produs, conform normelor privind procesul de calificare	10 luni	OTS, OD, FSE
Modificare design platforma piața de echilibrare, conform cerințelor din prezentul document	9 luni	OTS
Procesul de parametrizare/modificare al sistemelor de măsurare a energiei electrice și de transmitere a valorilor măsurate la 15 minute, pentru a fi posibilă trecerea la intervalul de decontare de 15 minute, conform cerințelor din Regulamentul (UE) 2195/2017	12 luni	OTS, OD, FSE
Aplicarea intervalului de decontare de 15 minute și a celorlalte cerințe din prezentul document în piața de echilibrare	01.11.2020	OTS, OD, FSE
Termen de intrare în vigoare a prevederilor prezentului document	01.12.2020	OTS, OD, FSE, PRE